

POSTANOWIENIE

W., dnia 15 lipca 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Marta Bukaczewska

Protokolant:Mateusz Całka

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2014 r. we Wrocławiu

na rozprawie

rozpoznał sprawę z wniosku H. K.

o sprostowanie aktu urodzenia

POSTANAWIA:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 5 grudnia 2013 r. H. K. wniosła o sprostowanie jej aktu urodzenia wydanego przez Urząd Stanu Cywilnego w S. dnia 16 września 1952 r. Nr (...) w rubryce dotyczącej nazwiska ojca z M. Ł. na M. K.. W uzasadnieniu wnioskodawczynie wskazała, że urodziła się w dniu (...) w Nowej B. na S., a jej matką była Z. Ł.. Podniosła nadto, że przy sporządzaniu aktu urodzenia jej matka, działając w porozumieniu z M. K., celowo wskazała nazwisko innego mężczyzny, niebędącego w rzeczywistości biologicznym ojcem wnioskodawczynie, z obawy przed reperkusjami grożącymi temu pierwszemu ze strony aparatu państwowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W dalszej części uzasadnienia przedmiotowego wniosku, H. K. podała, że 16 kwietnia 1959 r. jej matka wniosła do Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie (jako właściwego w sprawie) pozew o zaprzeczenie ojcostwa M. Ł., ustalenie ojcostwa Marina K. oraz zmianę nazwiska małoletniej wówczas wnioskodawczynie z Ł. na K., jednakże skutecznie ten pozew cofnęła.

Wnioskodawczynie podniosła również, że w 1972 r. zmarł M. K., pozostawiając po sobie testament, na mocy którego jedyną spadkobierczynią została H. K., określona w nim, jako jedyna córka spadkodawcy.

Sąd ustalił:

Wnioskodawczynie H. K. urodziła się w dniu (...) w miejscowości N. B. na terytorium ówczesnego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, jako H. Ł.. Zgodnie z treścią sporządzonego w dniu 16 września 1952 r. w S. aktu urodzenia (Nr (...)) jej matką była Z. Ł., zaś ojcem M. Ł.. W dniu 21 maja 1966 r. wnioskodawczynie zawarła związek małżeński z W. K., przyjmując obecne nazwisko.

Dowód: odpis zupełny aktu urodzenia wnioskodawczynie – k. 8,

odpis zupełny aktu małżeństwa wnioskodawczynie – k. 9 (koperta).

Matka H. K. zmarła 4 lutego 2002 r. we W.. M. Ł., w wyniku udziału w działaniach wojennych, został uznany za zaginionego, a następnie w przewidzianym prawem trybie stwierdzono jego zgon, ustalając datę śmierci na dzień 9 maja 1946 r. Na dowód powyższego sporządzono akt zgonu w Urzędzie Stanu Cywilnego w W., Nr I/354/54.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu Z. Ł. – k. 9 (koperta),

pozew o zaprzeczenie ojcostwa – k. 9 (koperta),

zeznania wnioskodawczynie – k. 17 (płyta CD).

M. K. zmarł 16 grudnia 1972 r. w S., pozostawiając po sobie własnoręcznie sporządzony testament. Na jego mocy do całości spadku została powołana wnioskodawczynie, określona jako jedyna córka spadkodawcy.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu M. K. – k. 9 (koperta),

kopia testamentu – k. 6 – 7.

Pozwem z dnia 16 kwietnia 1959 r. Z. Ł., działając w imieniu i na rzecz małoletniej H. Ł., wniosła o zaprzeczenie ojcostwa mężczyzny wpisanego w akcie urodzenia wnioskodawczynie, ustalenie ojcostwa M. K. oraz zmianę nazwiska wnioskodawczynie z Ł. na K.. Powódka wskazała, że M. Ł., z którym pozostawała w związku małżeńskim, został powołany do służby wojskowej, w trakcie której zaginął. W czasie tym związała się ona z M. K., z którego to związku urodziła córkę H.. W obawie jednak przed reperkusjami grożącymi M. K. ze strony ówczesnej władzy, jako ojca swojej córki wskazała M. Ł., którego nazwisko sama nosiła, mając pełną świadomość, iż stan ten nie odpowiada rzeczywistości. Mimo powyższego, pismem z dnia 26 kwietnia 1959 r. Z. Ł. skutecznie cofnęła przedmiotowy pozew, w uzasadnieniu podając, iż nie chce komplikować sytuacji osobistej swojej małoletniej córki. Wnioskodawczynie nigdy nie domagała się zaprzeczenia ojcostwa M. Ł., ani ustalenia ojcostwa M. K..

Dowód: pozew z dnia 16 kwietnia 1959 r. – k. 9 (koperta),

pismo cofające pozew – k. 9 (koperta),

zeznania wnioskodawczynie – k. 17 (płyta CD)

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy, Sąd oparł się przede wszystkim na zgromadzonych w sprawie dokumentach, a mianowicie wskazanych powyżej aktach stanu cywilnego, jak również pozwie z dnia 16 kwietnia 1959 r. i piśmie obejmującym cofnięcie tego pozwu oraz na zeznaniach wnioskodawczynie. Wprawdzie część z tych dokumentów ma charakter dokumentów prywatnych, jednakże w toku niniejszego postępowania ich prawdziwość nie została zakwestionowana. Co więcej ich treść pozostaje adekwatna do spójnych i konsekwentnych zeznań wnioskodawczynie, którym Sąd dał wiarę.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Na mocy regulacji zawartej w przepisie art. 31 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. Dz. U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1264) akt stanu cywilnego podlega sprostowaniu w razie błędnego lub nieścisłego jego zredagowania. Zgodnie z twierdzeniami wnioskodawczynie owo błędne zredagowanie miałyby w niniejszej sprawie polegać na wpisaniu w akcie urodzenia imienia i nazwiska mężczyzny, niebędącego w rzeczywistości jej biologicznym ojcem. Zauważyć jednak należy, że o sprostowaniu może być mowa jedynie w sytuacji, gdy doszło do oczywistej omyłki przy sporządzaniu treści aktu stanu cywilnego. Za omyłkę taką można uznać widoczne, niezgodne z zamierzonym, niewłaściwe użycie wyrazu, widocznie mylną pisownię czy też opuszczenia jakiegoś wyrazu. Szczególnego rodzaju błędami pisarskimi są błędy ortograficzne, gramatyczne, zacerskie, jak również błędy maszynowe czy komputerowe, a więc błędy powstałe przy przepisywaniu tekstu (...). Sprostowaniu podlegać może jedynie omyłka pisarska i to jedynie wówczas, gdy charakteryzują ją cecha oczywistości. Warunki te stanowią zarazem granicę przedmiotowej dopuszczalności sprostowania, albowiem sprostowanie nie może prowadzić do jakiegokolwiek merytorycznej zmiany aktu stanu cywilnego (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 października 2011 r., sygn. akt II OSK 1467/10). Wobec powyższego oraz w świetle ustalonych okoliczności nie ulega wątpliwości, że

w przedmiotowej sprawie nie doszło do dopuszczenia się przez urzędnika Urzędu Stanu Cywilnego w S. oczywistej omyłki. Niekwestionowanym bowiem pozostaje, że M. Ł., ówczesny mąż matki wnioskodawczynie, został świadomie wskazany przez Z. Ł., jako ojciec wnioskodawczynie. Żądana przez H. K. zmiana treści jej aktu urodzenia prowadziłaby w swej istocie do merytorycznej zmiany tego aktu, co w trybie art. 31 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego jest niedopuszczalne. Należy rozgraniczyć tryb procesu i postępowanie nieprocesowe dla dochodzenia niezgodności z prawdą aktu stanu urodzenia. We wszystkich wypadkach, gdy ma być ustalone lub zaprzeczone pochodzenie dziecka (a do tego w istocie zmierza wnioskodawczynie) albo unieważnienie jego uznania z rozmaitych przyczyn, właściwy jest tryb procesu, zaś na podstawie wydanego w procesie wyroku dochodzi do zmiany aktu stanu cywilnego w postaci wzmianki dodatkowej. Pozostałe sytuacje niezgodności aktu stanu cywilnego z rzeczywistością usuwane są w trybie postępowania nieprocesowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2003 r., sygn. akt V CKN 1788/00). Uznać zatem należy, że H. K. powinna przede wszystkim wnieść o zaprzeczenie ojcostwa M. Ł., a następnie o ustalenie ojcostwa M. K.. Wybrany przez wnioskodawczynię tryb sprostowania nie jest bowiem adekwatny do celu, jaki zamierzała osiągnąć. Do przedmiotowej sytuacji bezpośrednio odniósł się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie o sygn. V CSK 108/05, stwierdzając, że sprostowanie w akcie urodzenia nie błędnie, lecz rzekomo świadomie nieprawdziwie zgłoszonego i wpisanego nazwiska matki dziecka może nastąpić dopiero po ustaleniu wyrokiem, że dziecko pochodzi od innej matki (innej kobiety). Podobnie, gdy chodzi o ojca.

W świetle przedstawionych okoliczności faktyczny, obowiązującego stanu prawnego oraz jednoznacznych poglądów judykatury, wniosek H. K. podlegał oddaleniu, jako niezasadny. Nie jest bowiem dopuszczalne merytoryczne ingerowanie w treść aktu stanu cywilnego, poprzez dokonanie zmiany oznaczenia osób w nim wpisanych w drodze sprostowania, bez uprzedniego wykazanie w odpowiednim procesie, iż stan stwierdzony owym aktem nie odpowiada stanowi rzeczywistości. Dopuszczenie takiej zmiany we wnioskowanym przez H. K. trybie doprowadziłoby do obejścia bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, tj. art. 4 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego oraz art. 453 i następane Kodeksu postępowania cywilnego, które to dotyczą powództw o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka.